

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego nakłada dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27), której założenia są implementowane do wewnętrznego systemu prawnego poprzez ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2625, z późn. zm.) zwana dalej jako: „ustawa Prawo wodne”.

Nadrzędnym celem dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim jest ograniczenie ryzyka powodziowego oraz zmniejszenie następstw powodzi w państwach Unii Europejskiej. Zobowiązuje ona państwa członkowskie do konieczności opracowania, wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego zwanych dalej jako: „MZP” i map ryzyka powodziowego zwanych dalej jako: „MRP” i planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ich publicznego udostępniania.

Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wyznaczonych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego na podstawie art. 167 ust. 1 ustawy Prawo wodne, sporządza się zgodnie z art. 169 ust. 1 oraz art. 170 ust. 1 teje ustawy MZP i MRP.

Zgodnie z art. 171 ust. 1 ustawy Prawo wodne projekty map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego sporządza Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w uzgodnieniu z właściwymi wojewodami.

Na podstawie art. 171 ust. 5 ustawy Prawo wodne minister właściwy do spraw gospodarki wodnej podaje do publicznej wiadomości MZP i MRP przez ich umieszczenie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu zapewniającego jego obsługę.

MZP oraz MRP zgodnie z art. 171 ust. 8 ustawy Prawo wodne, podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy Prawo wodne minister właściwy do spraw gospodarki wodnej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania dotyczące opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego;

2) skalę map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, w tym skalę wizualizacji tych map.

Planowana nowelizacja rozporządzenia ma dotyczyć rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. poz. 2031).

Zmiana podyktowana jest potrzebą optymalizacji i usprawnienia procesu sporządzania MZP i MRP. Na podstawie obecnie obowiązującego rozporządzenia, wersje kartograficzne MZP i MRP

sporządza się w postaci dwóch rodzajów plików rastrowych w formacie PDF oraz GEOTIFF w podziale na ramki arkuszy odpowiadające arkuszom map topograficznych w skali 1:10 000. Pliki w formacie PDF przedstawiają pełną kompozycję mapową zawierającą treść mapy oraz elementy pozaramkowe, tj. tytuł, legendę, skalę, itp. Pliki w formacie GEOTIFF zawierają jedynie treść mapy, bez elementów pozaramkowych wraz z przypisaną informacją dotyczącą georeferencji, co umożliwia ich wykorzystanie w systemach informacji przestrzennej.

Pliki w formacie GEOTIFF zostały wprowadzone w 1. cyklu planistycznym, w związku z brakiem możliwości publikacji MZP i MRP w ciągłej postaci wektorowej. Jednakże w związku z uruchomieniem systemu ISOK i opublikowaniem MZP i MRP w postaci funkcjonujących serwisów mapowych, usług przeglądania i pobierania danych, opracowanie plików GEOTIFF stało się bezcelowe. W portalu internetowym zapewniającym dostęp do usług danych przestrzennych „Hydroportal” dostępne są serwisy mapowe prezentujące MZP i MRP w formie dynamicznej, tj. w postaci usług wygenerowanych na podstawie bazy danych MZP i MRP o odpowiedniej resymbolizacji. Serwisy prezentują MZP i MRP w sposób ciągły (bez podziału na ramki arkuszy). Istnieje możliwość przeglądania i wydruku map w różnych skalach, podłączania do widoku różnych danych podkładowych. Symbolizacja w serwisach jest tożsama z wersjami kartograficznymi MZP i MRP w formacie plików PDF i GEOTIFF. Użytkownik ma możliwość sterowania widocznością poszczególnych warstw w celu dopasowania treści do potrzeb.

Obecnie MZP i MRP obejmują ponad 30 tys. km rzek, co przekłada się na konieczność przygotowania map w wersji kartograficznej w ilości 75 tys. arkuszy wszystkich rodzajów map (dla każdego formatu plików). Szacowany koszt opracowania samych plików GEOTIFF wyniósł w 2. cyklu planistycznym 5 mln zł.

Objętość wszystkich wersji kartograficznych MZP i MRP w formacie PDF zajmuje ponad 600 GB, natomiast map w formacie GEOTIFF ponad 5 000 GB (5 TB). Zgodnie z art. 171 ust. 4 ustawy Prawo wodne minister właściwy do spraw gospodarki wodnej przekazuje MZP i MRP w postaci elektronicznej do wskazanych odbiorców. W praktyce powoduje to konieczność wytworzenia paczki danych z mapami obejmującymi obszar działania każdej jednostki, a następnie jej przekazania. Ilość paczek danych zależy od zasięgu obszarowego aktualizacji MZP i MRP. Aktualizacja MZP i MRP wykonana w 2020 r. wymagała przekazania MZP i MRP do ponad 2700 odbiorców.

Mając na uwadze ogromną liczbę arkuszy MZP i MRP i ich objętość w postaci elektronicznej oraz związane z tym bardzo wysokie koszty i długi czas ich opracowania i aktualizacji konieczne jest wprowadzenie zmiany zapisów rozporządzenia w celu optymalizacji wydatków oraz czasu opracowania MZP i MRP.

Ponadto „Wizualizacje MZP i MRP” mylone są przez użytkowników z wersją kartograficzną MZP i MRP, a nie są to opracowania tożsame. Wersje kartograficzne MZP i MRP przedstawiają pełną kompozycję mapową zawierającą treść mapy oraz elementy pozaramkowe dla poszczególnych ramek arkuszy, natomiast wizualizacje MZP i MRP stanowiące element planów zarządzania ryzykiem

powodziowym są pogładową formą prezentacji opracowanych MZP i MRP dla poszczególnych obszarów dorzeczy. W związku z tym wizualizacje MZP i MRP wykonuje się w mniejszych skalach niż wersje kartograficzne MZP i MRP, co określa przedmiotowe rozporządzenie. Dodanie wyjaśnienia czym są wydaje się konieczne dla prawidłowego rozumienia treści rozporządzenia.

W rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, proponowane jest wprowadzenie następujących zmian:

– dookreślenie w § 4 przedmiotowego rozporządzenia, iż jeśli jest mowa o wizualizacji MZP i MRP, należy rozumieć wizualizację o której mowa w art. 173 ust. 17 ustawy Prawo wodne.

– w § 3 ust. 5 zawęźa się wykonanie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w wersji kartograficznej do postaci plików w formacie PDF, zawierających treść tych map wraz z elementami pozaramkowymi.

Brak konieczności przekazywania MZP i MRP w formacie GEOTIFF spowoduje kilkukrotne zmniejszenie objętości paczek danych, co usprawni proces i ograniczy koszty przekazywania MZP i MRP na nośnikach danych i ewentualnie umożliwi przekazywanie ich środkami komunikacji elektronicznej.

Zmniejszenie objętości MZP i MRP poprzez brak opracowania map w postaci plików GEOTIFF ograniczy również stopień obciążenia zasobów dyskowych jednostek, do których są przekazywane MZP i MRP i ułatwi ich dystrybucję w obrębie danej jednostki lub udostępnianie na potrzeby realizacji zadań publicznych jednostki.

Oczekiwanym efektem wdrożenia projektu rozporządzenia jest:

- 1) obniżenie kosztów przygotowania MZP i MRP;
- 2) usprawnienie procesu i obniżenie kosztów przekazywania MZP i MRP w postaci elektronicznej, o którym mowa w art. 171 ust. 4 ustawy Prawo wodne;
- 3) ograniczenie tworzenia zbędnej dokumentacji, poprzez rezygnację z przygotowania plików w formacie GEOTIFF, przy jednoczesnej dostępności MZP i MRP w bardziej przyjaznej dla odbiorcy formy w postaci serwisów mapowych, usług przeglądania i pobierania danych, oraz map w formacie PDF.

Efekt zostanie osiągnięty poprzez wdrożenie zapisów rozporządzenia przy przeglądzie i aktualizacji MZP i MRP w ramach kolejnego cyklu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Nie zachodzi konieczność ustanowienia przepisów przejściowych. Nowelizacja nie wpływa na prowadzone w toku postępowania administracyjne. Termin wejścia w życie rozporządzenia jest wystarczający dla adresatów projektu rozporządzenia. Najbliższy przegląd i ewentualna aktualizacja MZP oraz MRP dokonywana jest do 22 grudnia 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie oddziałuje na sektor finansów publicznych. Przedmiotowe zmiany rozporządzenia spowodują zmniejszenie ilości sporządzanej dokumentacji i zarazem zmniejszenie kosztów przeglądu i aktualizacji MZP i MRP.

Projekt rozporządzenia nie ma bezpośredniego przełożenia na stronę dochodową sektora.

Projekt rozporządzenia nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw, mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Projekt rozporządzenia nie będzie mieć też bezpośredniego wpływu na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe, a także osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami.

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego został skierowany do opiniowania i konsultacji publicznych. Termin na zgłaszanie uwag wynosi 14 dni.

W ramach prowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania projekt rozporządzenia został przekazany do następujących podmiotów:

1. Wojewodowie;
2. Marszałkowie województw;
3. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa
4. Stowarzyszenie Hydrologów Polskich;
5. Komitet Gospodarki Wodnej PAN;
6. Koalicja Ratujmy Rzeki;
7. Krajowa Izba Gospodarki Morskiej;
8. Związek Powiatów Polskich;
9. Związek Gmin Wiejskich RP;
10. Związek Miast Polskich;
11. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP;
12. Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów;
13. Stowarzyszenie Urbaniści Polscy;
14. Towarzystwo Urbanistów Polskich;
15. Unia Miasteczek Polskich;
16. Unia Metropolii Polskich;
17. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy;
18. Instytut Rozwoju Miast i Regionów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia

2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446), rozporządzenie nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Nie jest możliwe osiągnięcie postawionego przed projektem rozporządzenia celu przy użyciu innych środków, bowiem, kwestia ta jest uregulowana na poziomie rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Infrastruktury pod poz. nr 277.